

ANTAGNA TEXTER

P8_TA(2018)0525

Iran, särskilt fallet Nasrin Sotoudeh

Europaparlamentets resolution av den 13 december 2018 om Iran, särskilt fallet Nasrin Sotoudeh (2018/2967(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Iran,
- med beaktande av uttalandet om Iran av den 29 november 2018 från den särskilda rapportören om situationen för människorättsförsvarare, den särskilda rapportören om domares och advokaters oberoende, ordföranden/rapportören för arbetsgruppen för frågor om godtyckliga frihetsberövanden, ordföranden för arbetsgruppen för frågan om diskriminering av kvinnor i lagstiftning och praxis samt den särskilda rapportören om situationen för de mänskliga rättigheterna i Islamiska republiken Iran,
- med beaktande av EU:s riktlinjer om dödsstraff, om tortyr och annan grym behandling, om yttrandefrihet online och offline och om människorättsförsvarare,
- med beaktande av rapporten av den 27 september 2018 från den särskilda rapportören om situationen för de mänskliga rättigheterna i Islamiska republiken Iran,
- med beaktande av att Sacharovpriset för tankefrihet och yttrandefrihet 2012 tilldelades Nasrin Sotoudeh,
- med beaktande av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna från 1948,
- med beaktande av 1966 års internationella konvention om medborgerliga och politiska rättigheter och 1966 års internationella konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, i vilka Iran är part,
- med beaktande av den iranske presidentens medborgarrättsstadga,
- med beaktande av artiklarna 135.5 och 123.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Nasrin Sotoudeh, en framstående iransk människorättsadvokat, greps den 13 juni 2018 sedan hon företrätt en kvinna som riskerade fängelsestraff för att fredligt ha protesterat mot Irans lag om obligatorisk hijab genom att ha tagit av den offentligt. Sotoudeh har suttit i kvinnohäktet i fängelset i Evin sedan hon greps, och hon påbörjade sin

tredje hungerstrejk den 26 november 2018 i protest mot de iranska myndigheternas vägran att låta Farhad Meysami få sjukhusbehandling.

- B. Nasrin Sotoudeh informerades om att hon frihetsberövats på grund av ett femårigt fängelsestraff som hon dömdes till i sin frånvaro 2015 av en domare i revolutionsdomstolen. Hon anklagades för ”spioneri i det fördolda”.
- C. Nasrin Sotoudeh tilldelades i sin frånvaro Sacharovpriset för tankefrihet 2012 för sitt arbete och engagemang för de mänskliga rättigheterna. Hon har länge och outtröttligt kämpat för de mänskliga rättigheterna i Iran och har redan suttit flera år i fängelse för sina insatser. Åtalet och anklagelserna mot henne visar hur långt det iranska rättsväsendet går när det kriminaliserar aktivt försvar av de mänskliga rättigheterna.
- D. Nasrin Sotoudeh har vid flera tillfällen offentligt talat om den bristande rättssäkerheten i Iran och bristerna i landets rättsväsen. Hennes gripande är ett led i de allt hårdare tagen mot personer som försvarar kvinnors rättigheter i Iran. Försvarare av kvinnors rättigheter som aktivt har kämpat för att stärka kvinnors inflytande och deras rättigheter har utsatts för trakasserier, godtyckliga gripanden och kvarhållanden, och deras rätt till en rättvis rättegång och ett korrekt rättsförfarande har åsidosatts.
- E. I september 2018 greps Nasrin Sotoudehs man, Reza Khandan, när han fredligt demonstrerade för hennes frigivande. Han anklagades bland annat för att ha ”spridit propaganda mot systemet” och ”främjat bruket att inte bära slöja i offentligheten.
- F. Civilsamhällets protester mot fattigdom, inflation, korruption och ett auktoritärt politiskt system i Iran har vuxit i styrka och har bemötts med hårt förtryck av de iranska myndigheterna. Irans underrättelsetjänst har ökat tillslagen mot personer som arbetar i det civila samhället och försvarare av de mänskliga rättigheterna, advokater, miljöaktivister, försvarare av kvinnors rättigheter, studerande, lärare, lastbilschaufförer och fredliga aktivister. Under 2018 har de iranska myndigheterna skärpt förtrycket mot dem som på fredlig väg försöker utöva sin rätt till yttrandefrihet och föreningsfrihet och rätten att delta i fredliga sammankomster och har fängslat hundratals människor baserat på mycket vida och vagt formulerade anklagelser rörande den nationella säkerheten.
- G. FN:s människorättsexperter har uppmanat Iran att garantera rättigheterna för människorättsförsvarare och advokater som fängslats för att offentligt ha uttryckt sitt stöd för protester mot hijabkravet i Iran.
- H. FN:s särskilda rapportör för människorättssituationen i Iran har upprepat de djupa farhågor som tidigare uttryckts av FN:s generalsekreterare, FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter och hans föregångare med avseende på de fortsatta avrättningarna av ungdomsbrottslingar i Iran.
- I. Rapporten om människorättssituationen i Iran från den särskilda rapportören och FN:s generalsekreterare har beskrivit omfattande kränkningar av religiösa och etniska minoriteters rättigheter i Iran, bland annat med anklagelser om diskriminering av religiösa minoriteter, däribland kristna och anhängare av bahaireligionen.
- J. Iranska domstolar lyckas inte tillhandahålla korrekta rättsprocesser och rättvisa rättegångar och nekar de berörda tillgång till juridisk rådgivning, särskilt under utredningen, samt besök från konsulat, FN eller humanitära organisationer. Domar som

utfärdas av det iranska rättsväsendet baseras ofta på vaga eller ospecificerade anklagelser rörande nationell säkerhet och spionage.

- K. Det har kommit åtskilliga rapporter om omänskliga och förnedrande förhållanden i fängelser och bristande tillgång till läkarvård under frihetsberövande i syfte att skrämma, straffa eller undertrycka fångar, vilket strider mot FN:s enhetliga minimiregler för behandling av fångar.
- L. Den 12 april 2018 förlängde rådet sina restriktiva åtgärder till den 13 april 2019 som reaktion på de allvarliga kränkningarna av de mänskliga rättigheterna i Iran, bland annat med frysning av tillgångar och viseringsförbud för personer och enheter som är ansvariga för allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna samt förbud mot export till Iran av utrustning som kan användas för internt förtryck och utrustning för telekommunikationsövervakning.
- M. EU och Iran höll det fjärde mötet inom ramen för den politiska högnivådialogen den 26 november 2018 i Bryssel. Diskussioner om de mänskliga rättigheterna hölls som en integrerad del av den politiska dialogen parterna emellan och som en fortsättning på de regelbundna utbyten som genomfördes i november 2017 och februari 2016.
- N. Ett faktiskt genomförande av medborgarrättsstadgan skulle vara ett steg i riktning mot förbättrade medborgerliga rättigheter för det iranska folket.
 - 1. Europaparlamentet uppmanar Irans regering att omedelbart och villkorslöst frige Nasrin Sotoudeh. Parlamentet lovordar Nasrin Sotoudeh för hennes mod och engagemang. Parlamentet uppmanar med kraft Irans rättsväsen att respektera principen om en korrekt rättsprocess och en rättvis rättegång och att offentliggöra information om anklagelserna mot Nasrin Sotoudeh.
 - 2. Europaparlamentet uppmanar de iranska myndigheterna att se till att behandlingen av Nasrin Sotoudeh när hon sitter frihetsberövad uppfyller de villkor som anges i FN:s principer till skydd för alla personer som på något sätt är frihetsberövade eller fängslade, som antogs genom FN:s generalförsamlings resolution 43/173 den 9 december 1988. Parlamentet framhåller att de iranska myndigheterna måste garantera alla frihetsberövade personers säkerhet och välbefinnande, bland annat genom lämplig läkarvård. Parlamentet uppmanar de iranska myndigheterna att utreda alla anklagelser om misshandel under frihetsberövande och ställa förövarna inför rätta. Parlamentet fördömer den systematiska tortyren i iranska fängelser och kräver ett omedelbart slut på alla former av tortyr och misshandel av fångar. Parlamentet uppmanar Iran att både i lag och i praktiken se till att ingen utsätts för tortyr eller annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.
 - 3. Europaparlamentet uppmanar Irans regering att respektera de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna, däribland åsikts- och yttrandefriheten. Parlamentet kräver ett frigivande av alla dem som gripits för att de fredligt utövat rätten till mötes-, åsikts- och yttrandefrihet, däribland Reza Khandan, och andra människorättsförsvare, miljöaktivister, fackföreningsmän, försvarare av kvinnors rättigheter och samvetsfångar. Parlamentet uppmanar de iranska myndigheterna att fullt ut respektera alla människors universella mänskliga rättigheter, särskilt rätten till yttrandefrihet online och offline. Parlamentet uppmanar de iranska myndigheterna att respektera och skydda rätten att delta i fredliga sammankomster och att avstå från våldsanvändning när de

skingrar icke-fredliga sammankomster.

4. Europaparlamentet uttrycker sin medkänsla och solidaritet med kampanjen mot landets regler om obligatorisk klädsel. Parlamentet fördömer frihetsberövandet av kvinnor som tagit av sina huvuddukar som ett led i kampanjen, och kräver deras omedelbara och villkorlösa frigivande.
5. Europaparlamentet uttrycker sin solidaritet med iranier som demonstrerar för att förbättra sin sociala och ekonomiska situation och som kämpar för sociala och ekonomiska rättigheter.
6. Europaparlamentet uttrycker djup oro över gripandena av personer med dubbelt medborgarskap (i Iran och i ett EU-land) vid deras inresa till Iran. Parlamentet framhåller att dessa gripanden hindrar möjligheterna till mellanmännsliga kontakter, och uppmanar de iranska myndigheterna att låta alla iranier resa till sitt födelseland i säkerhet.
7. Europaparlamentet uppmanar de iranska myndigheterna att säkerställa alla tilltalades rätt till valfri juridisk rådgivning i alla domstolsmål, utan orättmätiga begränsningar, och till en rättvis rättegång i överensstämmelse med Irans internationella åtaganden enligt den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter. Parlamentet uppmanar den iranska regeringen att säkerställa rätten till ett korrekt rättsförfarande för alla medborgare som hålls frihetsberövade i Iran och att bevilja dem en rättvis rättegång.
8. Europaparlamentet uppmanar de iranska myndigheterna att garantera religionsfrihet i enlighet med den iranska konstitutionen och landets internationella åtaganden och att upphöra med diskriminering av religiösa minoriteter och av icke-troende. Parlamentet fördömer den systematiska förföljelsen av bahaiminoriteten. Parlamentet uppmanar vidare de iranska myndigheterna att se till att alla de som bor i landet åtnjuter likhet inför lagen oavsett etnicitet, religion eller övertygelse.
9. Europaparlamentet uppmanar de iranska myndigheterna att i alla situationer garantera att alla människorättsförsvarare i Iran kan bedriva sin legitima verksamhet för de mänskliga rättigheterna utan rädsla för repressalier och fritt från alla begränsningar, däribland frihetsberövande, skrämsel och rättsliga trakasserier. Parlamentet uppmanar de iranska myndigheterna att sätta stopp för all skrämsel och alla repressalier mot människorättsförsvarare, till exempel för att de kommunicerat med EU- och FN-företrädare och med oberoende människorättsorganisationer.
10. Europaparlamentet uppmanar Europeiska utrikestjänsten och kommissionen att öka ansträngningarna till stöd för riskutsatta Sacharovpristagare, bland annat Nasrin Sotoudeh och andra som antingen har gripits eller som dömts till eller riskerar dödsstraff eller står inför uppenbart orättvisa rättegångar i tredjeländer.
11. Europaparlamentet uppmanar EU-medlemsstater med diplomatiska beskickningar på plats att till fullo tillämpa EU:s riktlinjer om människorättsförsvarare och att ge allt lämpligt stöd till Nasrin Sotoudeh och andra människorättsförsvarare, bland annat genom fängelsebesök, övervakning av rättegångar och tillhandahållande av rättsligt eller annat bistånd som dessa kan tänkas behöva.

12. Europaparlamentet fördömer skarpt tillämpningen av dödsstraff, bland annat mot ungdomsbrottslingar, och uppmanar de iranska myndigheterna att införa ett omedelbart moratorium för tillämpningen av dödsstraff som ett steg mot dess avskaffande. Parlamentet noterar ändringarna i lagen om narkotikahandel, som borde innebära att utdömandet av dödsstraff minskar.
13. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till Iran att fördjupa kontakterna med internationella människorättsmekanismer genom att samarbeta med de särskilda rapportörerna och särskilda mekanismerna, bland annat genom att godkänna ansökningar från mandatinnehavare om tillträde till landet. Parlamentet framhåller behovet av närmare kontakter med människorättsrådet.
14. Europaparlamentet uppmanar EU, däribland vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, och medlemsstaterna att systematiskt ta upp människorättsfrågor offentligt och privat med de iranska myndigheterna inom ramen för bilaterala och multilaterala forum, bland annat om situationen för politiska fångar och människorättsförsvarare och om yttrande- och föreningsfriheten, då detta är en viktig förutsättning för ytterligare framsteg i de ekonomiska och politiska förbindelserna. Parlamentet uttrycker sitt stöd för diskussioner om de mänskliga rättigheterna, men framhåller att det behövs en formell människorättsdialog mellan EU och Iran baserad på universella mänskliga rättigheter.
15. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, medlemsstaternas regeringar och parlament, FN:s generalsekreterare samt Irans regering och parlament.